

POZNEJTE PRAVDU A PRAVDA VÁS OSVOBODÍ

Kázání ze soboty 23.11.2019 – br. Michal Balcar

Text: J 8,31-32

30 let svobody

Naše země žije v těchto dnech velikým výročím Sametové revoluce, které oslavujeme pod sloganem: 30 let svobody. Když si připomenete sebe z doby před 30 lety, o jaké budoucnosti jste snili? Představovali jste si, že naše země bude vypadat tak, jak vypadá? Nebo je realita lepší? Či jste spíše rozčarováni? Těch 30 let nám nepochybně přineslo v mnoha ohledech svobodu, ale víme si s ní rady? Já jsem všemi deseti za politický systém, který máme dnes, oproti normalizačnímu marasmu předtím. Ale jsme opravdu svobodní? Když celých deset procent lidí je v exekuci a mnozí z nich jsou tak zadlužení, že se svých dluhů nezbaví až do smrti? Když je obrovské množství lidí, kteří jsou závislí na různých chemických substancích, od alkoholu počínaje přes léky až po tvrdé drogy?

Nejslavnější heslo sametové revoluce znělo: Pravda a láska musí zvítězit nad lží a nenávisť. My svobodu máme, alespoň tu vnější. Já se obávám jiné věci, a sice, že se nám ze života vytratila pravda.

Bez pravdy není svoboda

Nejslavnější Ježíšův výrok týkající se svobody je z 8. kapitoly Jana: "Poznáte pravdu a pravda vás učiní svobodnými." Ježíš říká, že život ve svobodě má jednu podmínku: poznat pravdu. V roce 1989 nám všem bylo jasné, co je pravda. Potažmo, bylo nám jasné, co je lež. Lež byla v Rudém právu a v Československé televizi. Dnes je všechno jinak. Svět je rozmlžil do odstínů šedi a pravda se v něm ztrácí. Jenže pokud ji ztratíme, ztratíme i svobodu, protože ve lži svoboda není.

Exodus do svobody

Nepřestane mě fascinovat, jak blízko náš porevoluční život kopíroval příběh Hebrejů, kteří byli vysvobozeni z egyptského otroctví. Ten totiž ve vši plasticitě ukazuje, že když někdo vyrostle v otroctví, nestane se svobodným člověkem v okamžiku, kdy mu spadnou okovy z rukou. Naopak vítá a vyhledává nového otrokáře, který mu ukáže dobré a zlé a řekne, co má dělat. I my jsme měli dojem, že mezi námi jsou ti, kdo přesně vědí kam a jak. Protože nám to říkali a říkali to sebevědomě. Jenže po třiceti letech vidíme, že tápali přesně tak, jako všichni ostatní.

Hlubší svoboda

Když Ježíš mluví o svobodě, nemá na mysli svobodné volby, ale svobodu od hříchu. To je zjevné z následujících veršů: “Amen, amen, pravím vám, že každý, kdo hřeší, je otrokem hříchu. Otok nezůstává v domě navždy; navždy zůstává syn. Když vás Syn osvobodí, budete skutečně svobodni.” Hřích je tím hlavním, co nás zotročuje. Je-li hřích naším zotročovatelem, pak je ta nesvoboda o to horší, že hřích je v nás. Není to žádný vnější nepřítel. Hřích je naší součástí. Křesťanství tedy ukazuje ještě další svobodu, než je ta politická. Svobodu vnitřní. Svobodu v Bohu. Pokud je člověk svobodný v Bohu, zůstává svobodný i ve vnější nesvobodě. Jeho svoboda potom není závislá na politickém systému, ve kterém žije.

Mimo své kazatelské práce se zabývám také církevními dějinami a nepřestávají mě fascinovat příběhy lidí, kteří si uchovali vnitřní svobodu navzdory absenci vnější svobody. Dokonce i v prostředí, které je natolik nesvobodné, jako je vězení. Mnozí z těch, kdo byli na svobodě byli nesvobodní, kdežto mnozí z těch, kdo byli nesvobodní v komunistickém lágru, si uchovali svobodu. Ježíš tyhle paradoxy vždycky miloval a pojmenovával. Jeho pohled je jednoduše jiný.

Svoboda je křehká

“Nesvoboda je jednu generaci vzdálená,” zní slavný bonmot Ronalda Reagana. Ten nám připomíná, že o svobodu vnější i vnitřní musíme pečovat. Ba i bojovat. Nápis na prezidentské standartě zní: Pravda vítězí. Jakoby naznačoval, že se to stane tak nějak samo. Že to prostě dobře dopadne. Původně ale zněl: Boží pravda vítězí. Ono to dobře dopadne, pokud budeme hledat a žít Boží pravdu. Ne ji vlastnit, ale podřizovat se jí ve vši pokoře. Pak budeme pravdiví a osvobození.

Boží pravda a Boží láska zvítězí nad naší lží a nenávisť.

